

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “กลไกการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนของศูนย์เเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน”

ผู้ศึกษา รองศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มีนาคม 2550

การศึกษาเรื่อง “กลไกการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนของศูนย์เเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน” เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งเอกสารและกรณีศึกษา เพื่อทบทวนองค์ความรู้ด้านการจัดบริการในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมแนวคิด ปรัชญา กฎหมาย ความหมายของศูนย์เเนกประสงค์ฯ วิธีการและเทคนิค การบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ และแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์เเนกประสงค์ฯ ให้เกิดความสำเร็จและยั่งยืน ผลการศึกษาโดยสรุป มีดังนี้

ศูนย์เเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุเกิดจากแนวคิดการบูรณาการบริการด้านกาย จิต ปัญญา สังคมและจิตวิญญาณ และมุ่งแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการสวัสดิการในครอบครัวและชุมชน ให้สามารถจัดบริการและพัฒนาผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นศูนย์เเนกประสงค์ฯ จึงหมายถึงสถานที่รวมสำหรับองค์การ ชุมชน และผู้สูงอายุที่ใช้ในการจัดบริการและกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณะในชุมชน คือ องค์การปกครองท้องถิ่น ควรรับบทบาทเป็นผู้ดำเนินงานหลักและจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยเชื่อมโยงเครือข่ายการให้บริการต่างๆ ในชุมชน ทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้บูรณาการบริการ งบประมาณ แผนงานและบุคลากรเข้าด้วยกัน การพิจารณาจัดตั้งศูนย์เเนกประสงค์ฯในชุมชน ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความพร้อมของชุมชน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ทั้งด้านศักยภาพของชุมชน ผู้นำ การปฏิบัติงาน และทีมงาน ส่วนการให้บริการควรให้ความสำคัญกับความสามารถในการบูรณาการบริการด้านสุขภาพและสังคมผ่านการจัดการดูแล และผ่านระบบบริการ ควรมีการแสวงหางบประมาณด้วยการพึ่งตนเองในลักษณะกองทุนสวัสดิการชุมชน การรณรงค์หาทุน และการจัดโครงการเลี้ยงตนเอง ความยั่งยืนของศูนย์เเนกประสงค์ฯ ขึ้นอยู่กับการสนับสนุนจากรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำงานประสานกันระหว่างงานบริการด้านสุขภาพและสังคม การมีผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การมีระบบติดตามและประเมินผล การชี้ให้เห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์เเนกประสงค์ฯ การตรวจสอบงบประมาณ ความโปร่งใสในการบริหารจัดการ และการเชื่อมประสานรวมบริการกับสมาคม ชมรมอื่น ๆ

ศูนย์เเนกประสงค์ฯ จะเป็นสถานที่สำหรับชุมชน ในการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพ สังคม จิต และปัญญา สำหรับผู้สูงอายุและคนทุกวัยอย่างบูรณาการ ขณะเดียวกันยังเป็นสถานที่เตรียมความพร้อมของประชาชนเข้าสู่วัยสูงอายุ และเป็นแหล่งสร้างความเข้มแข็งในระบบสนับสนุนทางสังคม อันจะนำไปสู่การพึ่งตนเองของชุมชนและประชาชนในอนาคต

Abstract

Title: "Strategies and Operations of Multipurpose Senior Center for Older Persons in Community"

Associate Professor Sasipat Yodpet

Faculty of Social Administration , Thammasat University ,Thailand. March 2007.

The study of "Strategies and Operations of Multipurpose Senior Center for Older Persons in Community" aims to synthesize data from a number of sources in order to appraise the community services for older persons. The study covers concepts, philosophy, legal aspects, and definitions of multipurpose senior center. Moreover, it is also focused on resource management methodology and techniques for sustainable quality and benefits. The findings are as follows:

Multipurpose senior center is based on an integrated service concept which intends to resolve welfare service problems for older persons in family and community settings. The multipurpose senior center could be simply defined as a community facility for the organizations to organize activities and provide services to older persons. It is recommended that the local organization plays role as a main implementator by involving service networks among government, private sector and community so as to integrate plans and resources. The readiness and capability of community, leader, practice and working team are issues that should be concern before setting up the center. Self funding in forms of community welfare fund and fundraising campaign are suggested. The sustainability of the multipurpose senior center depends on several factors i.e. government supporting, creative leadership, monitoring and evaluation, benefits realization, resources auditing, management transparency and collaboration between involving parties.

The multipurpose senior center is a place for community to position social activities for older persons and the rest of the community. At the same time, it is a place for people to prepare themselves before they enter old age. Furthermore it is a foundation that will strengthen community support system which will lead to self-reliance of the community and people in the future.